Всичко в едно: вестник, арт публикация и изложба „курирай си сам“

PLEASURE & PRESSURE

януари 2021 | първи и единствен брой | безценен

Съзнателно избираме да бъдем политични или не

Това е вестник, това е арт публикация… това е изложба!

Това е подривно (печатно) тяло от художествени произведения, които предлагат демократичен достъп до изкуството без или отвъд институциите на галерията или куратора. (Иронично, този отворен и демократичен формат беше вдъхновен от съветска пропагандна публикация, благодарение на художника и автор в този вестник Никола Михов). Предлагаме ви мултифункционален печатен обект, който лесно може да бъде трансформиран в изложба на всяко място, което пожелаете, и във всеки вид, който си поискате. За целта трябва да нарушите целостта на вестника, да разделите страниците му и да изберете творбите, които най-добре отразяват кураторската ви интуиция за изкуство и политика. Изложбата се състои от осем артистични проекта, дело на нашите автори, които работиха в екипи по двама, понякога и по един :), които можете да подредите в почти безкраен брой комбинации.

■ **Кратко описание на произведенията и примерно кураторско подреждане от нашите редактори Лъчезар Бояджиев и Стефка Цанева ще намерите на стр. 11 и 14.**

Думи от издателя

Този първи и последен брой на вестника „Pleasure & Pressure“ идва при вас благодарение на Гьоте-институт България и ifa – Institut für Auslandsbeziehungen. Издателката ни Марина Лудеман разказва за мотивацията на тези две институции да публикуват настоящата артистично-политическа агитация, както и за това как всичко е свързано с германския художник Ото Дикс и неговата изложба в София.

■ **Четете повече на стр. 10**

До заинтересованите лица

Това, което държите в ръцете си, не е просто поредният вестник. Няма да намерите новини или коментари за актуални политически събития. Вместо това тук ще намерите поредица от визуални и социални експерименти на четиринайсет български артисти, които работиха в екипи по двама за всеки от разтворите/постерите и изследваха границата (ако изобщо я има) между изкуство и политика.

■ **Повече по темата изкуство и политика четете в анализа на нашия главен редактор Лъчезар Бояджиев на стр. 2.**

Изкуство и политика. Въведение

ЛЪЧЕЗАР БОЯДЖИЕВ

Един син казал на баща си:
– Татко, искам да направя кариера в организираната престъпност!

– В частния сектор, или в обществения? – попитал бащата.

Този виц си спомням винаги, когато мисля за изкуството и политиката – или в обратен ред, за политиката и изкуството, в България, за което се казва, че е една от най-корумпираните страни в ЕС.

Наследството от идеологически обоснованата подкрепа за изкуството и артистите, която няма нищо общо със същинския живот, а само претендира, че е свързана с него, даде като резултат замърсяване (за да не кажем корупция) в понятията и платформите, в подходите и в средствата, у творците и в изложбите, в художествената критика и теория и, най-важното, в отношението на обществото към изкуството и културата. У нас изкуствата, тясно свързани с политически актуални проблеми, са обект на подозрително отношение от срива на тоталитаризма през 1989 г. и падането на Берлинската стена насам.

От друга страна, трийсетгодишните надежди, че изкуството ще се отърве от двуличното отношение към реалния живот, към който би трябвало да се отнася политическият ангажимент на изкуството, бяха излъгани. Изглежда, една система, издъхваща от корупцията, не е в състояние да предложи достатъчно честни условия за политически обосновани художествени практики. Макар да са обвързани с реални житейски и обществени проблеми, с околна среда и социални тенденции, с нагласи, драми и пр., артистичните практики могат да развият и автономно съществуване по отношение на визуалната естетика, визуалните езици, визуалната култура и въздействието на визуалното в публичното пространство, било то градско или медийно. Винаги има доза подозрителност спрямо ангажираните художествени практики и проблемите, които засягат, критическите им позиции, изследвания или визуално въздействие. Иронията се състои в това, че такова отношение би могло да се определи и като дълбоко интуитивно подозрение, което хората в България хранят спрямо политиката и политиците: отделният човек обикновено подозира, че политиците се опитват да го изиграят, да го излъжат, да го подмамят да повярва и в тях, и в политическия им план.

В известен смисъл същото се отнася и за артистите, особено ако вземе предвид общото ниско ниво на визуална грамотност и образование в областта на изкуствата: художникът винаги бива заподозрян, че „налага“ на публиката нещо, което всъщност не е изкуство, а някаква елитистка безсмислица.

Нека да се замислим и за следното: и изкуството, и политиката са професионални области, но са същевременно и избрани сфери на личностно призвание, или, да го кажем по-просто, отделният човек се е „почувствал призван“. И двете области зависят от изграждането на обществения им образ и от публичната кампания; и двете области предлагат „продукт“, който трябва да се предложи на пазара за стоки, на който няма нито фиксирани ценности, нито фиксирани цени, особено в една пост-социалистическа държава с нестабилна демократична традиция. И двете са полета за егоманиаци...

И така паралелите могат да продължат до безкрай. Или поне така ще ни изглежда, докато не разберем, че ако политиката (не само тук...) е област,

която се избира заради парите (например чрез търгуване с политическо влияние), то професионалната сфера на изкуството трагично известна за липсата на възможност за забогатяване, особено в страна, където дори не можем да говорим за пазар за изкуство. Фактът, че публичната подкрепа за изкуство и култура започна съвсем скоро (едва през 2020 г. след ожесточени дискусии и скандали), бива засенчен от постоянно присъстващата опасност от цензура в публичното пространство и система за финансиране, особено в един популистки обществен контекст.

Всичко това надделя над опитите ни да се занимава с въпроса „изкуство и политика“, както е кръстен този уъркшоп. Започвайки от споделеното съмнение към политиката в изкуството, достигнахме до примерно съгласие по отношение на политиките на изкуството или на всяка друга сфера на живота в нашето общество. Контекстът, в който оперират изкуството и артистите, що се отнася до политическото, беше решено да бъде не-активистки. Групата ни зае позицията на информирани граждани, които по стечение на обстоятелствата са професионални артисти и куратори имат определено ниво на видимост в обществото и мнението им би могло да доведе до промяна. В допълнение ние решихме да изходим от личното и индивидуалното; първо да се обърнем към себе с въпросите, които се надявахме впоследствие да бъдат отговорени с включването на нашите публики.

Предпочитаната медия на подобен опит да се ангажират граждани (и това за нас означава да бъдем политични) е тази на вестника – медия, която е достатъчно гъвкава, достатъчно евтина да продуциране и лесна за публикуване на кой да е език, онлайн и офлайн. Надяваме се да доведем до, макар и временна, промяна в съвременния контекст на печатните медии, където властват жълтите вестници и скандалите, фалшивите новини и раздуханите истории. Ако решите да разделите страниците на тази публикация, можете дори да си направите своя малка изложба от отделните разтвори; с това можете да създадете и свой собствен наратив на ангажираността. ■

РАЙНА ТЕНЕВА се занимава с изкуство, завършила е фотография в НАТФИЗ в София и в момента завърша специалност „Media Art Studies“ в Университета за изкуство и дизайн в Карлсруе, Германия. Работи с намерени материали, лични и публични архиви, и пресъздава истории, спекулирайки по теми като изграждане на идентичност, памет и предположения за бъдещето. Работата й е процесно ориентирана и често включва пърформативни и партиципативни практики.

АНТОНИ РАЙЖЕКОВ е интердисциплинарен артист, роден в България и живеещ между Виена и София, работи на границата между на пърформативните, звуковите и визуалните изкуства. Учи театрална режисура и актьорско майсторство в НАТФИЗ – София (2001, 2008), импровизация по джаз музика във Виена Консерваториум и информационни технологии – в серия от професионални квалификации в LearningTree, Лондон. През 2008 г. съоснова Виенския лейбъл за Нови Медии THIS.PLAY, където работи до 2013 г. Негови творби са представени на международни изложби, фестивали и форуми, измежду които: European Forum Alpbach (2019), EXPERIMENTA Biennale (2018) – Гренобъл, KLANGMANIFESTE (2018) – Виена, Akademie Schloss Solitude (2017) – Щутгарт, ACT Festival (2016) – Гуангджу, Южна Корея, ARS Electronica Center – Линц, Künstlerhaus Mousonturm – NODE (2015) – Франкфурт, Градска галерия Залцбург (2013, 2018), Schmiede Festival (2012-14) и др. Антони е асоциран преподавател по експериментални медии към катедра „Медия и дигитални технологии“ към Университета за Приложни Науки в Санкт Полтен (Австрия) и гост-преподавател по Дигитални Изкуства в Националната Художествена Академия – София.

■

ИНА ВАЛЕНТИНОВА е съвременна художничка, която работи с различни медии. В момента е докторантка по методология на преподаването във Великотърновската академия. Има бакалавърска степен по изкуство и текстил и магистърска степен по арт терапия и педагогика, следвала е в художествени академии в България, Румъния, Полша и Холандия, има и специализация по фокусирана към решения кратка терапия. Образованието й в София е било съпроводено от допълнителни курсове от Международното кураторско училище на Swimming Pool и School4Artists на Института за съвременно изкуство – София. Тя доброволства като арт терапевтка в Международната организация по миграция в България. Била е асистентка в Hip Hip Zine Library, София. Работи, преподава и води уъркшопи в сферите текстил, стрийт арт, живопис и печатна графика. В работата си се интересува от анимизъм, връзката между хора и природа и спиритуалност.

ПАВЕЛ НАЙДЕНОВ е артист, социален дизайнер, изследовател и музикант. Скоро след като завършва като хоров диригент (в класа на Весела Гелева) и музикална педагогика за джаз пеене в АМТИИ, Пловдив, се мести във Виена, където следва в магистърската програма „Социален дизайн“ в Университета за приложни изкуства (в класа на Бригите Фелдерер). В момент Найденов е артист на свободна практика и част от ралични артистични колективи. Работи с различни медии като принтове, инсталации, пърформанс, сайт-спесифик инсталации, интервенции в публично пространство. Работи с теми като куиър политики, публично пространство, маргинилизирани социални групи, наблюдение, национализъм и национална идентичност. Някои от неговите проекти са били показвани в София, Пловдив, Виена, Белград, Лондон, Люксембург, Венеция, Братислава, Краков. Той е основател и артистичен директор на Construction Choir Collective“ – артистичен колектив и пърформативен хор, занимаващ се с градоустройствени практики, урбанизъм, джентрификация и маргинализация. Участва още и в колективите „Questionism – School of thought“ – платформа за размисъл и действие, отваряща интердисциплинарно пространство за дизайнери от различни сфери.

ГАЛИНА ДИМИТРОВА-ДИМОВА (р. 1976) е кураторка, арт критичка и организаторка на артистични проекти. Има магистърска степен и докторска степен по изкуствознание от Националната художествена академия в София. Професионалните й интереси са в сферите: изкуство в публичното пространство, дигитални изкуства и социално ангажирани практики. Професионалният й опит включва: кураторка и артистична директорка на InterSpace Media Center в София (1999-2008), проектна координаторка във фондация „Credo Bonum“ (2011-2019) и кураторка на галерия „Credo Bonum“ (2013-2015), кураторка на фестивала за изкуство в градска среда „Западен парк“ (2012-2014), ко-кураторска и организаторка на Международния фестивал за дигитални изкуства DA Fest на НХА от 2009 г. насам. Работила е по редица кураторски проекти с участие на български и международни артисти, организирала е форуми и конференции на различни теми за съвременно изкуство и култура, обучавала е дебютиращи артисти, съ-авторка е на документални и експериментални филми, преподавателка в магистърската програма по дигитални изкуство в НХА.

ХАРИТА АСУМАНИ е българска художничка, живееща в София. Завършила е НХА, София. Работите й са били показвани в изложбите „Автопортрети в женски род“ (2021), Галерия Стубел, групова изложба, София, „Гранична ситуация – Рисунката в съвременното изкуство II” (2021), UniArt Gallery, София, „Поетика на пространството” (2021), Арт Център Банкя, „MADE IN ЛЕЩЕН“, Little bird place (2020), „Дуализъм“ (2020), Галерия ONE, „(YOU)(BE) Like me“ (2020, самостоятелна изложба), Галерия Аросита, „Миналото – начин на употреба“ (2020), Галерия Нюанс, София, „ХОМОСОЦ“ (2019), PORT A, София, „FORMS“ (2019) AETHER, част от София Прайд, „Арт Старт“ (2018), Гьоте-институт, „EXISTENCE MINIMUM“ (2017, самостоятелна изложба), REPUBLICA, Open studio (2017), Cite International Des Arts, Париж, Prague Quadrennial of Performance Design and Space (2015), Прага, Виа Понтика-Интернационален фестивал на младите в изкуството (2014), Балчик, СОХО (Sofia Holistic Coworking Company) самостоятелна изложба, София.

■

АНТОНИЯ ДИМИТРОВА е българо-американска интердисциплинарна художничка, която изследва границите на пълноценния живот и напрежението да бъдеш в настоящето, докато пътуваш към непознатото. Разкривайки нови значения и смисли, Антония си служи с рисуване, монотипия и монопечат, за да картографира процесите на наслагване на образи, думи, спомени и движение. В своята работа се стреми да изражда връзки между хората като създава пространства за диалог, окуражавайки индивидуалното и колективно възраждане чрез художествена практика. Нейни работи са част от постоянната колекция на Wheaton College, както и частни колекции в България, САЩ, Испания и Аргентина. Антония завършва бакалавър Графика и История на изкуството в Wheaton College, Масачузетс и магистърска степен по Изкуства и Трансформация на конфликти в European Graduate School, Швейцария. Притежава и сертификат за Интермодални експресивни изкуства от Института за експресивни изкуства във Флорида. Понастоящем живее и работи между България и САЩ.

БОЯНА ДЖИКОВА (р. 1996 в София) има образование по право и история на изкуството. Има публикации в сайта на на Международния портал на неправителствените организации в България по теми за човешки права, била е авторка и за Artnewscafe Bulletin – дигитална платформа за съвременно изкуство. От началото на 2016 до 2019 г. е част от екипа на Галерия 2.0 в София, пространство за ърбън арт и събития. От 2020 г. работи в галерията за съвременно изкуство в старата водна кула в Лозенец „+359“.

РАДОСТИН СЕДЕВЧЕВ (роден през 1988 г. в Перник) е завършил бакалавърска и магистърска степен в НХА, специалност Стенопис. През 2018г. придобива образователно научна степен Доктор. Специализира визуални изкуства в университета Глиндор в Уелс както и в Академията за изящни изкуства в Дрезден. Основна тема в работата му е паметта и изследването на миналото чрез намерени обекти, снимки и документи чрез тяхното преосмисляне в настоящето. През 2021 г. открива самостоятелна изложба в Национална художествена галерия, София, през 2019 г. в Heerz Tooya, Велико Търново; през 2018 г. в галерията на Института за съвременно изкуство, София, а през 2017 г. в галерия Васка Емануилова, София. Негови инсталации са показвани в Софийска градска художествена галерия, в Публичната библиотека в гр. Нингбо, Китай, галерията на Академията за изящни изкуства в Дрезден, галерия Credo Bonum, Гьоте-институт България.

КРАСИМИРА БУЦЕВА е художничка, преподавателка и писателка, живееща в Лондон. В практиката си Буцева изследва източноевропейска история, травма и памет, като използва фотография, видео и текст. Нейни работи са били показвани в Исторически музей София, България (2020), галерия „Credo Bonum“ (2020), Seen Fifteen Gallery, Великобритания (2020; 2019), District Six Museum, Южна Африка (2019), EEP Берлин Германия (2019), Phoenix Brighton, BPF, Великобритания (2018), Художествена галерия Ловеч, България (2018), Four Corners Gallery, Великобритания (2017), Pingyao International Photography Festival, Китай (2016). Красимира преподава в бакалавърската програма по фотография на London College of Communication, University of the Arts London. Тя е една от основателките на Revolv Collective – организация, изследваща алтернативни методи за преподаване и създаване на фотография чрез изложби, събития и колаборации. Също така е и ко-редакторка на eep magazine – списание за фотография с фокус върху съвременно изкуство от Източна Европа.

НИКОЛА МИХОВ е роден през 1982 г. в София. Негови работи са показвани в различни международни изложби и фестивали, включително: The Athens Photo Fest (2019), Thessaloniki Photo Biennale, Гърция (2018), Les Rencontres d'Arles, Франция (2017) и Festival of Young European Photography Circulation(s), Париж. Първата му фотокнига „Forget Your Past“ (2012) е селектирана като в класацията за най-добри фотокниги на годината на The British Journal of Photography, отразена във FOAM magazine и номинирана за немската награда Deutsche Börse Photography. Втората му фотокнига „Hello and Welcome to Paris“ е номинирана за наградата Dummy Award на Фестивала за фотокниги в Касел (2016). Никола е и съ-основател на платформата за съвременна българска фотография Bulgarian Photography Now, платформата за фотокниги ПУК! и Архива за български графичен дизайн от времето на социализма „Соцмуз“. От 2019 г. е част от кураторския екип на галерия „Синтезис“, София. През 2017 г. е гост-куратор на първото издание на Sofia Art Book Fair.

ЯНА ЛИНЕВА е студентка по компютърна анимация в университет „Борнмът“, понастоящем в последната си година. В краткия си опит е работила в сферата на волюметричното заснемане в Берлин и към момента живее в родния си град София.

СОФИЯ ГРЪНЧАРОВА (р. 1994 г.) е завършила бакалавър по изящни изкуства в ESAM (École Supérieure d'Arts et Médias) Кан, Франция (2016). Участва в образователната програма „Close Encounters – Visual Dialogues / School4artists“ на Институт за съвременно изкуство-София (2017) и експерименталното кураторско училище на Swimming Pool, София (2018). Някои от изложбите, в които е участвала, са: Sofia Art Book Fair (2017); „Close Encounters, School4artists“, ИСИ-София, (2017); „Арт старт – Млади художници, които да следим“ в галерия „Credo Bonum“ (2017); изложба на номинираните за наградата БАЗА, Софийска градска художествена галерия (2018); „Промени ме, променям те“ в Гьоте-институт България, (2018); „Open Art Files: Бележки под линия“, галерия „Капана“(2019). През 2018 г. инициира първия си кураторски проект на име „Space for Sparkling Water“ в хотелска стая в хотел „Дитер“, София, заедно с художника Жордан Дериен. „Bad Relationships“ е първата й самостоятелна изложба в Галерия 2.0, София (2018), следвана от „Безкраен коктейл“ в галерия „Васка Емануилова“, София (2019). През 2021 г. предстои третата й самостоятелна изложба в Софийска градска художествена галерия.

РАКЕМА

МИРЯНА ТОДОРОВА (р. 1984 г. в София) е визуална артистка, която живее и работи между София и Ню Йорк. Проектите й съчетават живопис, пърформанс, видео, мобилна архитектура и публични интервенции. Миряна има бакалавърска и магистърска степен по изящни изкуства от School of Visual Arts, Ню Йорк. Участвала е в множество изложби в Европа и САЩ, сред които 'Palace Out of Sheds' в галерия „Структура“, София, 'Performative' в Baahng&Co gallery, Ню Йорк. 'Movables' в frosch&portmann gallery, Ню Йорк, 'Being' в Storefront for Art & Architecture, Ню Йорк, 'Movement of the Whole' в INDA gallery, Будапеща, „Несъгласие“ в Център за съвременно изкуство – Баня Старинна, Пловдив, 'dissident desire' в District, Берлин. Миряна е носителка на наградата Гауденц Руф за млади артисти (2011). Била е резидентка и стипендиантка на Skowhegan School of Painting & Sculpture (2012), ZK/U-Center for Art & Urbanistics (2013), District Berlin (2013), BRIC (2014), и Eileen S. Kaminsky Family Foundation (2016). Работата й е била отразявана в медии като Artforum, TimeOut NY, Blouin Artinfo, Le Monde Diplomatique и вестник „Култура“. ■

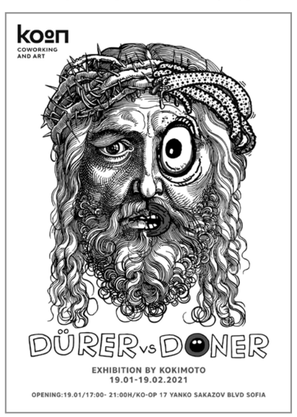

МИРЯНА ТОДОРОВА

Тази диаграма представя моето семейство като художничка и моите герои, хората, които съм срещала, онези, които ме представиха на други, хората, за които съм направила невъзможното, за да ги опозная по-добре, онези, които обичам, на които се възхищавам и които уважавам, следвам, обожавам работата им, хора, за които съм работила и с които съм изградила приятелства, хора, които подкрепям и в които наистина вярвам. Би било прекрасно да мога да направя изложба с всички тях и да ги видя всички на едно място днес – обединени или настроени един срещу друг, но винаги борещи се за това, което желаят, за това, което е и може да бъде живописта, и което прави нещата възможни за всички нас. ■

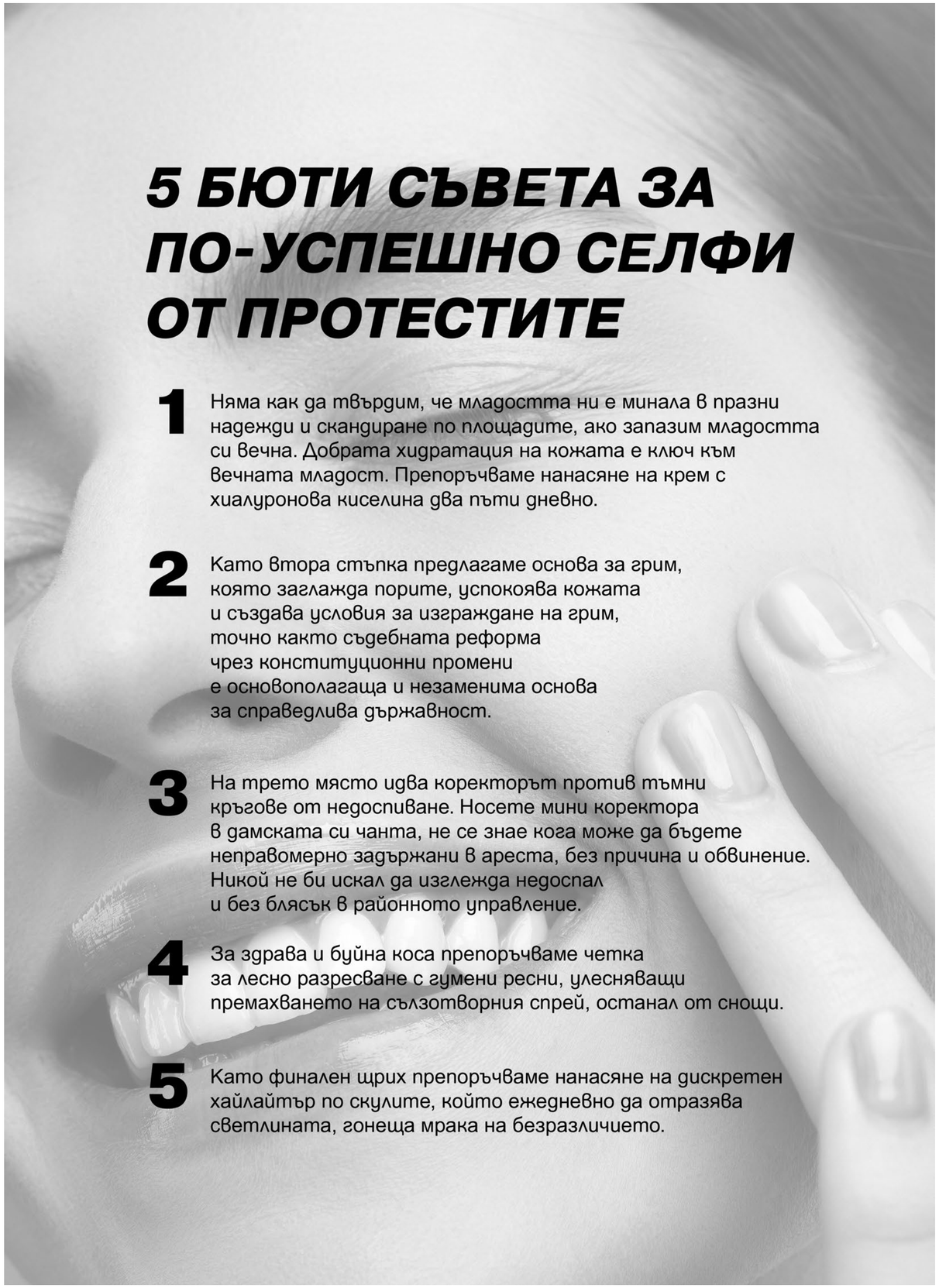

5 БЮТИ СЪВЕТА ЗА ПО-УСПЕШНО СЕЛФИ ОТ ПРОТЕСТИТЕ

1 Няма как да твърдим, че младостта ни е минала в празни надежди и скандиране по площадите, ако запазим младостта си вечна. Добрата хидратация на кожата е ключ към вечната младост. Препоръчваме нанасяне на крем с хиалуронова киселина два пъти дневно.

2 Като втора стъпка предлагаме основа за грим, която заглажда порите, успокоява кожата и създава условия за изграждане на грим, точно както съдебната реформа чрез конституционни промени е основополагаща и незаменима основа за справедлива държавност.

3 На трето място идва коректорът против тъмни кръгове от недоспиване. Носете мини коректора в дамската си чанта, не се знае кога може да бъдете неправомерно задържани в ареста, без причина и обвинение. Никой не би искал да изглежда недоспал и без блясък в районното управление.

4 За здрава и буйна коса препоръчваме четка за лесно разресване с гумени ресни, улесняващи премахването на сълзотворния спрей, останал от снощи.

5 Като финален щрих препоръчваме нанасяне на дискретен хайлайтър по скулите, който ежедневно да отразява светлината, гонеща мрака на безразличието.

Питай!

В нашия тандем решихме да направим автоинтервю, в които да дадем отговори на въпроси, които никой не ни задава, но ние много бихме искали да изразим своето мнение. В тях разглеждаме връзката на изкуството с политическите процеси от друга призма. Запитахме се, какво правим ние, за да създаваме по-устойчива среда за развитието на значимостта на изкуството? – Поставяме въпроси. Даваме субективни отговори, защото считаме, че всяка обективизация е отказ от отговорност. Бихме искали всеки да си отговори на тях без опит да обобщава. С това даваме пример, защото именно политиките изискват от човека, загрижен за изкуството, да създава и благоприятства средата си, освен да консумира нейните ресурси. За нас средата на изкуството всеки ден се подобрява и това е свързано до голяма степен с желанието на човека да се развива и да култивира в себе си възможността, да приема различни гледни точки.

Никола Замбели (Италия) – Това, което ни прави по-слаби, ни прави по-близки, 2020, фотография и видео

ОТГОВАРЯ ГАЛИНА:

– Какво според теб е политическо изкуство?

– Политическото изкуство е това, направено с критичен поглед и позиция спрямо съвременната реалност. Това изкуство, в което артиста има куража да посочи даден проблем или несправедливост в обществото. Но също така онова, правено с грижа и емпатия към хората, които са поставени в тази ситуация. За мен политическото изкуство е близо до активисткото разбиране за това, но смятам, че естетическите му качества не бива да стават жертва на пропагандното предаване на посланието. Напротив, колко по-красиво и радващо сетивата е, то докосва по-дълбоко хората.

Тук искам да цитирам нещо, което нашият ментор Лъчезар Бояджиев сподели, в разговор с мен по време на уъркшопа: „политиката, днес не е борба за власт, а борба за човека, и то не за правата на човека, а за качеството на живот“. Напълно споделям тази позиция и смятам, че именно това трябва да следва като кредо съвременното политическо изкуство.

– Моля, дай пример за подобно изкуство с конкретно произведение.

– Именно такъв проект е „Това, което ни прави по-слаби, ни прави по-близки“ (What Makes Us Weaker, Make Us Closer) на италианският артист и документалист Никола Замбели. Той е мой близък приятел и аз винаги съм харесвала неговият подход за правене на изкуство, близко до хората. Последният му проект е пряко свързан с пандемията и наложените мерки на затваряне (lock-down), и най-вече как хората реагираха на тази ситуация. В основата на неговото изследване е да установи „какво остава от града, след като градът изчезне“. Никола показва как в родният му град Бреша, регион Ломбардия, който се намира в епицентъра на избухване на пандемията в Европа, хората се мобилизират и помагат на най-засегнатите групи – бездомни, мигранти, многодетни семейства и други. Под формата на фотографии и видео той разказва истории за онези смели и солидарни към засегнатитехора доброволци, които развиват мрежа за разпространение на храни и лекарства. Всичко това поднесено по много красив и поетичен начин.

– Каква е ролята на изкуството в наши дни?

– Според мен изкуството винаги е имало важна социална функция, но днес, повече от всякога то има тази мисия да рефлектира, да коментира, да повдига въпроси, да търси отговори, въобще да бъде изразител на будния дух и непримиримост към неправдите, злоупотребите и другите пороци на съвременното общество. Изкуството обаче също трябва да вдъхновява, да показва красивото, да възпява поетиката на живота, да дава надежда, да повдига духа. Комбинацията от тези две важни задачи на артиста раждa истинско изкуство, такова което докосва сърцата и повежда хората към борбата за по-добър живот.

– Дали се промени изкуството във времето на пандемия? Ако да, как?

– Вероятно е трудно да се отговори еднозначно на този въпрос. Времевата дистанция е твърде кратка към този бурен и изпълнен с противоречия период. Кризата породена от пандемията изостри много различия и конфликти, които бяха набрали сила отпреди. Много коментатори споделят мнението, че предизвикателство на справяне с пандемията раздели още по-силно хората. Аз също смятам, че затварянето и социалната дистанция раздалечи още по-силно без друго отчуждената съвременно общество. От друга страна, това бе период на безпрецедентна солидност и съпричастност към другия, и това бе отразено в много художествени проекти и прояви. Затова смятам, че има промяна и тя ще става все по-видима през следващите месеци и години. Аз лично я привиждам в посока на едно по-близко до хората изкуство, което говори с емпатия и загриженост за важните проблеми на деня.

– Какво според теб предстои да се случи в съвременната художествена сцена, дали ще има нещо което да промени социално ангажираните практики, познати към момента?

– Силно се надявам социално ангажираните практики, които доминират през последните десетилетия на художествените сцена да станат малко по-човечни. Надявам се, художниците, които правят подобни проекти, да преглътнат своя цинизъм и дистанцираното наблюдение от моята камбанария, а да слязат при хората и да говорят с тях. Да правят изкуство, което идва от сърцето и очертава бъдещето. Защото именно творците имат таланта и призванието да гледат напред, да очертаят хоризонта, да поведат хората… Утопични мисли в едно дистопично време, но именно сега е момента да подходим смело и отворено към новите неща, които предстоят…

ОТГОВАРЯ ХАРИТА:

– Изкуството днес отчуждено ли е от проблемите на обществото, ако не се наема да ги назовава или решава?

– Изкуството и средата взаимно се определят. Дадени стилове и движения неслучайно се обясняват поставени в контекста на исторически събития. Това прави тяхното тълкуване и разбиране по-пълно. Предпочитаните теми, избора на обекти, дори поставянето на линията имат тясна връзка със случващото се – война, икономически растеж, географско разположение и др. Така например представителите на експресионизма заобикалят конкретиката на реалността, в която не искат да живеят. Разбиват формите, сюжети често не се разчитат. Емоционално поставените мазки-нездържани, контрастни, едри, агресивни, разкриват отношението към действителността. Опитът за бягство от проблемите на обществото показва именно дълбоката свързаност с тези проблеми. И обратното, за да разберем повече за отминали епохи и цивилизации черпим огромни сведения от изкуството им.Така е и днес. COVID ще отмине, връзката ни със интернет се деформира, след време може да няма Facebook и континентите да са други, отношението към половете да е друго, но ще има артефакти които, да разкриват повече за емоционалния и духовния живот на човека преминал през тези събития.

– Какво е отношението ти към комерсиалното изкуство? Какво разбираш ти под комерсиално изкуство?

– Разбирам комерсиалното изкуство по два начина. Изкуство, което има за основна цел, да обслужи нечий вкус, за да се продава. Този вкус може да е масовият, може и да е силно персонализиран. От друга страна, въз основа на резултата – комерсиално изкуство се продава, без значение дали това е била изначална цел.

Няма значение, дали едно произведение е направено за да изкарва пари, да проправя идеи, да извисява, да захранва естетически нужди, или всичко това взето заедно. Всеки артист има различни потребности и сам решава, кои може и иска, да задоволи с изкуството което прави. Това не влияе особено на критериите по които оценявам и се свързвам с една творба. Давам пример с произведение от близкото минало – банан с тиксо, озаглавена „Комик“, на италианския художник Маурицио Кателан. Творбата е в три екземпляра, два от които продадени за 120 хиляди долара. Освен че бе закупена, предизвика важен обществен дебат. Този творчески акт даде възможност за ново разбиране на изкуството и целите които то си поставя. Комерсиална ли е тази творба и по кой критерий?

Никола Замбели (Италия) – Това, което ни прави по-слаби, ни прави по-близки, 2020, фотография и видео

– Какви политики може да предприеме художествената сцена за да привлече по-широка публика?

– За добри политики считам партньорства с заинтересовани компании, представители на бизнеса, или други организации. Партньорства, които не противоречат на посланията заложени в изкуството и принципите на съответния автор. Подобни практики дават възможност за по-мащабни рекламни кампании и в резултат достигане до повече хора. Друг важен фактор е поднасянето на информация, не само за крайния резултат, но и за процесите довели до него. Публиката ще се ангажира и би била по-лоялна, ако разбира и осъзнава значимостта си. Изключително важно е знанието, че изкуството днес се случва и развива благодарение на групови усилия. Тези усилия не се ограничават с дейността на художниците и галериите. За голяма част от представителите на художествените среди това се подразбира, но извън тях не е съвсем ясно каква е и колко е определяща ролята на публиката, кураторите, критиците, организациите, компаниите, колекционерите, меценатите, медиите и социалните мрежи, образователните заведения за изкуство. Когато публиката се припознае в някое от останалите звена би могла да засили влиянието си по позитивен начин.

– Какъв е артистът на бъдещето?

– Артистът на бъдещето ще е мелез, който борави умело с два инстинкта, характерни за човека поставен в общество, а именно, да принадлежи и да се отличава. ■

[redacted]

[redacted]

цензура
1. Преглед на произведения, предназначени за публикуване, или на кореспонденция с цел упражняване на контрол.
2. Институция, която извършва такъв преглед.

[redacted]

Снимка от архива на Държавна сигурност, част от делото срещу "хулиганите". През 1958 групи от млади хора са арестувани заради западния си външен вид и западната музика, която са слушали. Режимът ги класифицира като "неморални" и "анти-социалистически".

[redacted]

[redacted]

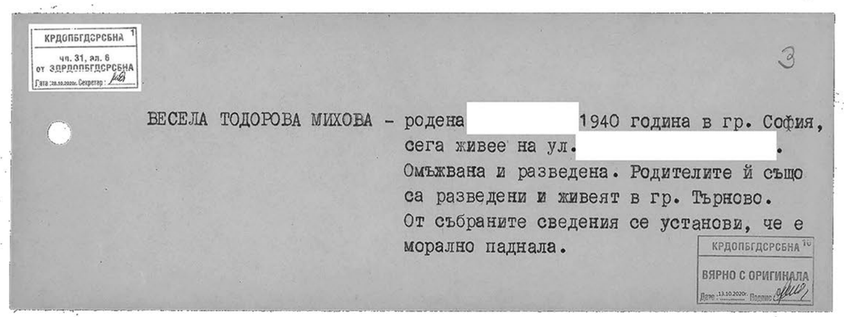

КРДОПБГДСРСБНА I
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Гл.ас.зв.ръководен Секретар:

3

ВЕСЕЛА ТОДОРОВА МИХОВА - родена [redacted] 1940 година в гр. София, сега живее на ул. [redacted]. Омъжвана и разведена. Родителите й също са разведени и живеят в гр. Търново. От събраните сведения се установи, че е морално паднала.

КРДОПБГДСРСБНА IV
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 13.10.2020г. Подпис:

Може ли практикуването на един вид безобидна цензура да прерасне в системна и животопроменяща?

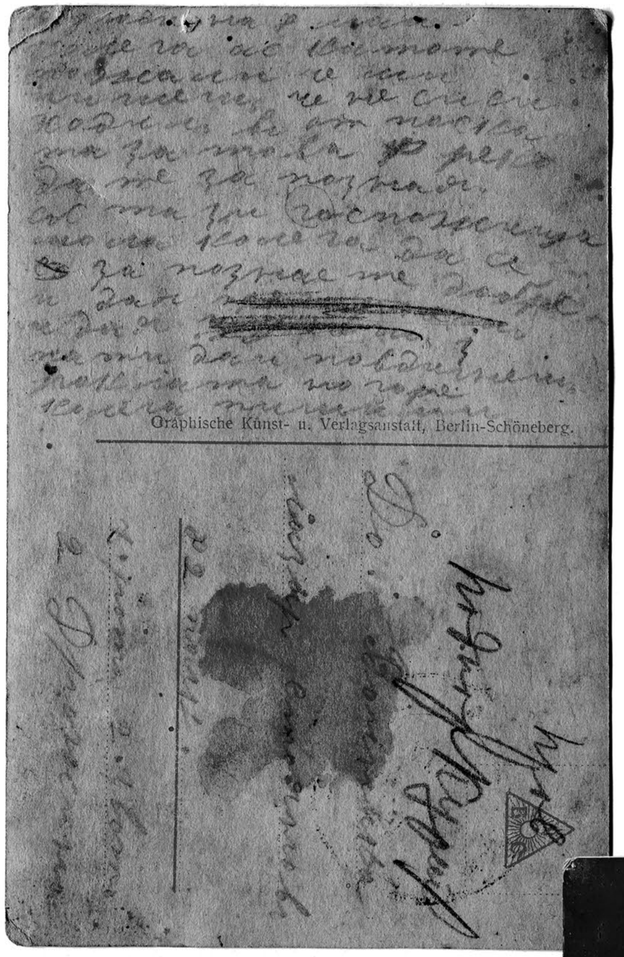

цензурата е загуба и акцент

Кой определя цензурата и създава нормата? Чудя се как се променя погледът и разбирането през различни исторически периоди; когато всякакви хора са решавали какво да бъде задраскано и какво да остане. [redacted] Какви са "етиката и моралът" на обществото и как те оставят следа в изкуството и културата?

Цензурата - може ли да се прочете и като художествен акт? Не е ли донякъде това работата на художника, да акцентира едно, докато пренебрегва друго в един наратив или в една концепция. Разбира се художествения акт изисква някакъв друг вид умисъл, но въпреки това паралелът между двете ми се струва важен.

Късането, зачеркването и заличаването на лица, хора и личности от едно писмо, снимка, разказ, спомен и от историята. [redacted] Скалпелите, химикалите и мастило помагат за пренаписването, моделирането и ремонтирането на миналото, настоящето и бъдещето.

1918 година 8 май

колега ас катоте пожали че ми
пишеш че не си си ходилъ въ отпоска та
затова реко да те запозная със тази
госпожица с пола колега да се запознаете
добре и да я [redacted] па ти да й
повдигнеш роклята по горе
колега пиши ми

[redacted]

[redacted]

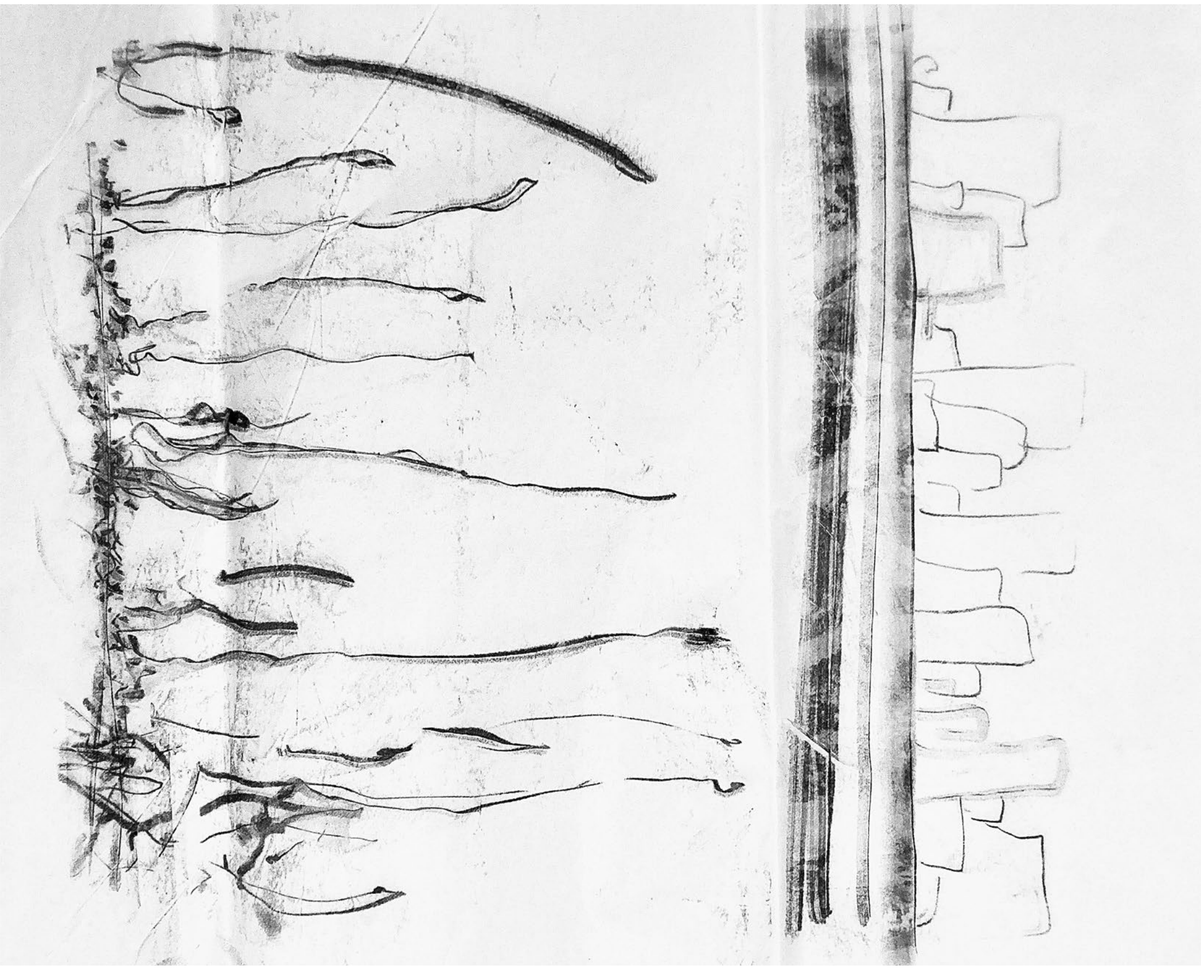

ОТКРОВЕНИЯ ОТ КАРТИНИ НА ВЪОБРАЖЕНИЕ

През историята на времето и духовността се потопете в нашия тест за самоизследване, погъделичкайте личното и колективното си несъзнато и разкрийте силата на въображението. Разберете какво разкриват за личността ви образите на вашите мечти за бъдеща утопия и спечелете възможността да просперирате сред несигурността на обществото на опияняващо неравенство и удоволствие. Балансирайте се чрез неспокойни интерпретации на изображенията по-долу…

Ключ за теста на страница 15

A. Мексиканската граница
B. Счупено, но заедно
C. В процес на трета фаза
D. Нищо като него
E. Дърво
F. Психично разстройство
G. Прекалено късо

A. На сексуална тематика
B. Дим
C. Изтичане на мозъци
D. Трансгресия
E. На почивка
F. Вътрешно
G. Подготвено

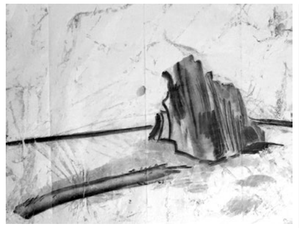

A. Планината и ленивецът
B. Почти рай, но още не
C. Първа фаза
D. Утопия
E. Непостижимо
F. Камък
G. Седем смъртни гряха

A. Свесилен
B. Не както изглежда
C. Женска полова система
D. В куклення театър
E. Неговата сила, твоята сила, нашата сила
F. Разбира се
G. Мъничък

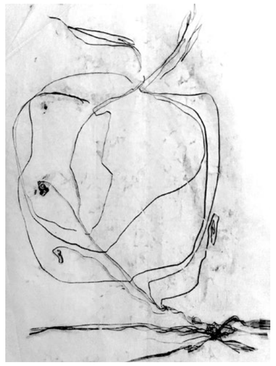

A. Няма връщане назад
B. Рай
C. Кръв на живота
D. Кости в плът
E. Западна цивилизация
F. Майка
G. Какво следва?

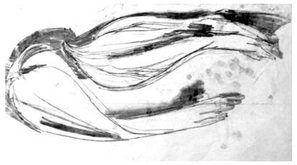

A. Нека левитира
B. Любов прави любов
C. Меко, по-леко от въздуха
D. Ръце без крила
E. Друго
F. Копнеж да се докосне
G. Мъртви птици

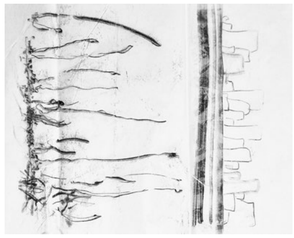

A. Стремеж
B. Разкрий, открий
C. Ни тук, ни там
D. Да дойде царството
E. Друго
F. Ефимерно
G. Кошмарът от снощни

A. Наследство
B. Децата на децата
C. Матрилинейно
D. Подсъзнателно
E. Пътека
F. Патологично
G. Къща

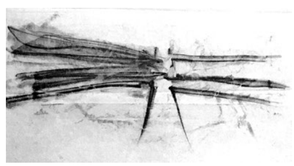

A. Разрешаваме всяка ситуация
B. Животът след смъртта
C. Проблеми на интерпретацията
D. Друго
E. Загубено в превода
F. Емоционално / Рационално
G. Ляво крило / дясно крило

A. Друго
B. Нуждае се от упора
C. На пазара
D. Крака нагоре – широко отворени
E. Малко риба
F. Малко плът
G. Много има да се прави

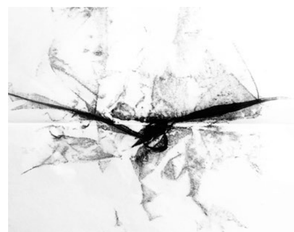

A. Остро
B. Бог
C. Самолет
D. Невидими създания
E. Крилато извисяване
F. Разрез
G. Върви, тичай, лети

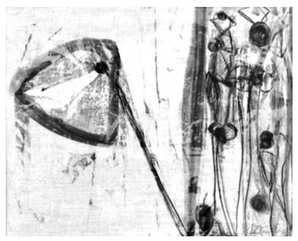

A. Ще се справя
B. Началото на живота
C. Неравенство
D. Под повърхността
E. Обърнато настрани
F. Едва се крепи
G. Концентрирай се над важното

ВИДЕОАРТ ФЕСТ РУСЕ - ТА ДА ДААА ДА, МИСЛЯ ГО ОТ НЯКОЛКО ГОДИНИ, АЛА ВСЕ НЕ УСПЯВАМ ДА ГО СЛУЧА

В центъра на град Русе има няколко огромни, облъчващи и променящи цветовете на цели сгради и площади, LED екрана. На тях се излъчват реклами на местни фирми, атракции, механи с чевермета и т.н. Идеята е, по стар консипираторски американски трик, да се враждия с системата на рекламния бизнес, като не всеки би изпиквене видеоарт.С леа множество среди в общината, аз не успявам лично, като лична авторска, да постигна никаква комуникация. А и сега дори изпращане не открих повече от един месечен автор, работещ с видеоарт. Ами аджаба, за кого и има ли смисъл?

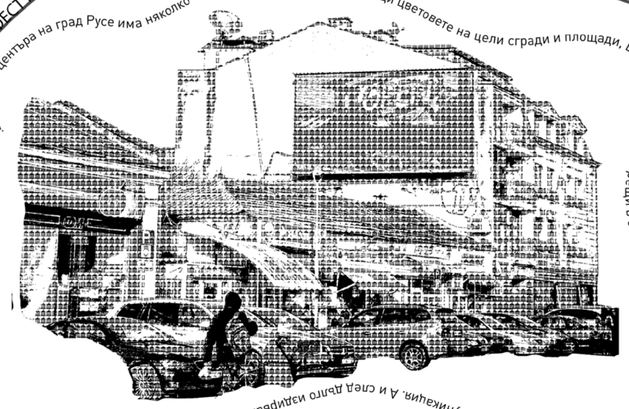

ПЛЕНЕР/РЕЗИДЕНЦИЯ В ГР. ОРЯХОВО, 2019

Разполагам със семейна къща в гр.Оряхово. Къщата е стара и много симпатична, изградена от кал, а дворът е огромен и предлага перфектна среда към релуква и Рунинга. Желанието ми беше да ангажирам колеги в къщата, където заедно да работим (или не), с идеята да изложа резултатите и творбите на експозиция в Арт Университет, предлагайки на посетителите и на всичкото от Патрисия Ки, и ремиксирани с румънска фолклорна песен. Поради ограниченията във връзка с коронавируса, представянето е отменено за неизвестно време.

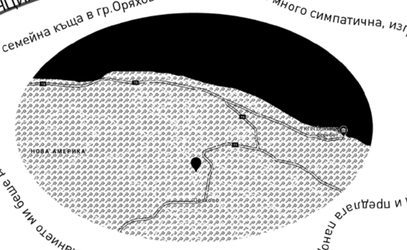

ЗАГУБА НА МИСТЕРИИ 2018, СОФИЯ

Месеци след покана за колаборация съвместна нова работа, тъй като не работя много бързо, нито пък мога да измисля нещо ново на момента. Прекарах известно време, тресейки разлинии снимки и моите архиви и други по витрини из Европа. Които резултат ме удивляваше всичко мислих, че бяха около 10 изображения и кратки истории към тях. Отговор пак и пак не се вдъ.

ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА ПРОЕКТА INNER, 2020, БЕЛО ОРИЗОНТЕ

Проектът трябваше да бъде реализиран в Бело Оризонте, Бразилия и е свързан с любопитството на мъжете, които се опрелеш на жените, обяви конкурс. Всичко (ни) е наред. "Не се класирах. Тази е жената домакиня от другата страна, е феминистката, която първоначално се бори за равенство, в последствие иска да изземе всички мъжки функции. Идеята е да отпечатам на жените. Идеята е, по стар консипираторски американски трик, да се враждия с системата на рекламния бизнес, като не всеки би изпиквене видеоарт.С леа множество среди в общината, аз не успявам лично, като лична авторска, да постигна никаква комуникация. А и сега дори изпращане не открих повече от един месечен автор, работещ с видеоарт. Ами аджаба, за кого и има ли смисъл?

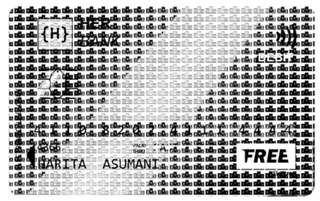

- Михаела Лакова, Бояна Джикова
- Ина Валентинова
- Харита Асумани
- Стефка Цанева
- София Грънчарова
- Наталия Йорданова
- Лъчезар Бояджиев
- Красимира Буцева

TIME CAPSULE OF NOW: THE FOREVER EXHIBITION, 2018, АМСТЕРДАМ

Проектът обсъжда формата на пръстена изложба като кулминационно средство и техни свързани с инклузивността, продължителността и достъп. Изложбата е опитка на времето, която „затваря" произведенията на сървър. Проектът не беше ограничен в времевите и пространствените рамки на дигиталната изложба. Основната цел е да се представи на по-широка публика и в крайно опасен характер. Моя леля, която стопанисва къщата направи невъзможно да ре дица битови проблеми.

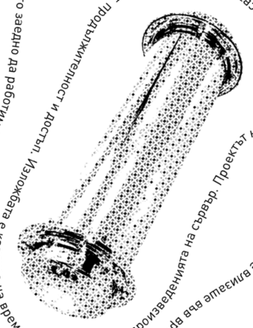

БЕЗИМЕ, 2020

Изходната точка беше комплекса ми, че ми липсва класическо образование по изкуство. Идеята за изложбата в уюжбина. Идеята за изложбата (в) книга в двете да бъдат „хрупки", специално съзададени от съвременни български автори. Идеята така и никога не прерастна в нещо повече, преди всичко поради нарастващото ми усещане за липса на общност.

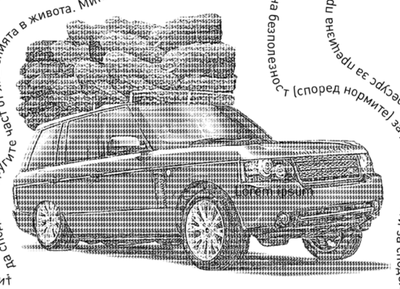

СЪЗДАДЕН ПРЕЗ 03, 2011, КИЕВ

Проектът е скромен утопичен намек за това как да минимизираме 1% елит на споделят с другите част от лишенията в живота. Минимум 1 и максимум 3 руксзаци джипа са преправени до стигане на пункти пълни безполезно 1 позлесно (според ергономичния характер на съвременната жена,величества и крехка едновременно. От една страна е жената домакиня от другата страна е „Не се класирах.

СЪЗДАЙТЕ ОТ СЪЗДАНА ИЗОБЛИЯ, 2020 ПОТЕРДАМ

Проектът е отворен за всички, които имат достъп до сто дебитни карти към (HER) BANK (въображаема банка), подредени в пирамида, която символизира 1% елит в момента на обединяване, и т.н. Проектът не се случи поради липсата на пари. Моята идея беше да се отпечатат на жените, обяви конкурс. Всичко (ни) е наред. Не се класирах. Тази е жената домакиня от другата страна, е феминистката, която първоначално се бори за равенство, в последствие иска да изземе всички мъжки функции. Идеята е, по стар консипираторски американски трик, да се враждия с системата на рекламния бизнес, като не всеки би изпиквене видеоарт.С леа множество среди в общината, аз не успявам лично, като лична авторска, да постигна никаква комуникация. А и сега дори изпращане не открих повече от един месечен автор, работещ с видеоарт. Ами аджаба, за кого и има ли смисъл?

Звуково произведение, базирано на уебсайта www.vox-mail.net (заедно с ИИ) - колекция от звуци, свързани с тяхната изолация. Моменти от звуци, свързани с тяхната изолация. Моменти страдат от солидна изолация. Моменти страдат от солидна изолация.

КАРТА НА НЕСЛУЧИЛО СЕ ИЗКУСТВО

HALLO.bg

HALLO.BG Е ПРОЕКТ НА ЯНА ЛИНЕВА И НИКОЛА МИХОВ. ГРАФИЧНО ОФОРМЛЕНИЕ: НИКОЛ ДЕЧЕВА.

Всички средства, събрани от продажбата на реклами и малки обяви в Hallo.bg, са дарени на Фреди Бенямин, собственик на ресторанта "Ашурбанипал" и жена му Линда Ауанис, основателка на Съвета на жените бежанки в България. Техният дом изгоря до основи на 19 декември 2020 г.

HALLO.BG IS A PROJECT BY YANA LINEVA AND NIKOLA MIHOV. GRAPHIC DESIGN: NIKOL DECHEVA.

All funds, collected from the sale of ads and announcements in Hallo.bg, were donated to Freddy Benjamin, owner of the Ashurbanipal restaurant in Sofia, and to his wife Linda Auanis, founder of the Female Refugee Council in Bulgaria. Their home burned down to the ground on December 19th, 2020.

ВЪЗПОМЕНАНИЕ

Измина една година без

Антония Николова Михова

Изявен любител на планината, поезията и доброто настроение.

Нека душата ти пътува в мир!

От семейството и приятелите

BULGARIAN PHOTOGRAPHY **NOW**

НУЖДАЕМ СЕ ОТ ВАШАТА ПОМОЩ! Ние сме български старт-ъп, който има за цел да се преборим с нелегалната сеч чрез модерни технологии. Търсим консултант за бизнес развитието на проекта. Моля имайте предвид, че, поради размера на проекта ни, не можем да Ви предложим заплащане, но с удоволствие бихме говорили за бъдещо партньорство. Ако имате интерес моля свържете се с нас на имейл адрес: dsiordanov@gmail.com Нека спасим световните гори!

•

WE NEED YOUR HELP We're a small start-up located in Bulgaria trying to battle illegal logging through modern technology. We're looking for a consultant with experience in working with EU institutions and NGOs to help us develop a business strategy. Please keep in mind that, due to the size of our project, we will not be able to pay you, but we would gladly discuss future partnership. If interested, please contact dsiordanov@gmail.com Let's save the world's forests!

МЛАДО СЕМЕЙСТВО, живеещо в Pogonume, търси съмишленици и финансиране за създаването на резиденция за артисти и образователен център за деца. Резиденцията се намира в малко селце до Смолян, наречено Габрица.

•

A YOUNG FAMILY living in the Rhodopes is looking for like-minded people and funding to set up a residence for artists and an educational center for children. The residence is located in a small village near Smolyan called Gabritsa.

БЕЗПЕРСПЕКТИВЕН културолог търси перспектива.

•

A PERSPECTIVELESS cultural studies graduate looking for perspective.
☎ +359885227849

ТЪРСЯ ДОМАШНА ПОМОЩНИЦА веднъж седмично
☎ +359882805464

•

LOOKING FOR A LADY to help around the house once a week.
☎ +359882805464

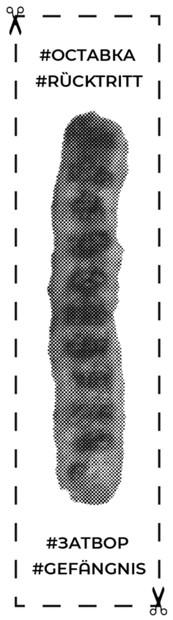

ТЪРСЯ iPhone SE или по-нов модел до 200 лв. В добро състояние!
☎ +359 896 70 34 38

•

LOOKING for an iPhone SE or newer for up to 200 BGN. In good condition!
☎+359 896 70 34 38

ОНЛАЙН КУРСОВЕ ПО НЕМСКИ ЕЗИК
- Граматически упражнения
-Слушане с разбиране
-Речева практика

Давам уроци по немски, чрез Зуум или Скайп. Досега главно съм преподавала на деца, но имам и опит с по-възрастни ученици. Четем, пишем и се упражняваме да говорим на немски. Ще се радвам да ми се обадите или да ми пишете! Алессандра
☎ +359 896 111 608
kostovaalessandra@gmail.com

•

ONLINE GERMAN CLASSES
-Grammar exercises
-Listening and Reading exercises
-Speaking practice

I give German lessons via Skype or Zoom. I am a native speaker and until now I have mostly had classes with kids. We read, write and practice speaking. I am looking forward to hearing from you!
☎ +359 896 111 608
kostovaalessandra@gmail.com

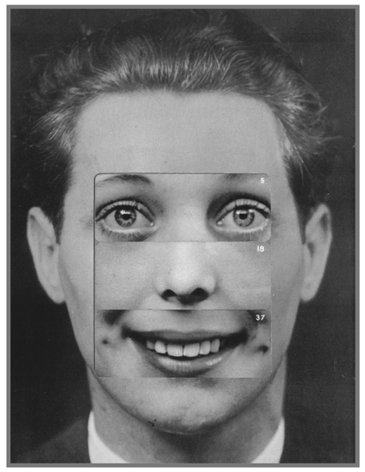

Български Визуален Архив

ТЪРСИ СЕ МЛАД МЪЖ между 22-28 г., който да се представя за сериозно гадже за пред родителите ми, за да спрат да упражняват социален тормоз и да ме питат кога ще се омъжа. Честно, писна ми. По възможност да има сериозна работа или да може да симулира такава. Задължителен ангажимент по празници и семейни събития. Заплащане по договаряне.
☎ +359894340126

•

LOOKING FOR A YOUNG MAN between 22 and 28 to act like a serious boyfriend in front of my parents so they can stop pressuring me with their societal norms and asking when I'll settle down. Honestly, I'm tired of it. Preferably with a serious job or the ability to pretend he has one. Mandatory attendance at holidays and family events. Payment to be discussed.
☎ +359894340126

БЕЗНАДЕЖДЕН ХЕЙТЪР търси надежда. • A HOPELESS HATER looking for hope.
☎+359885227849

ТЪРСЯ ХОРА С КОЖНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ:

★ розацея ★ импетиго
★ дерматит ★ екзема
★ витилиго ★ себорея
★ псориазис ★ и други,

които имат желание да се включат във фотографския ми проект. Моля пишете ми на de.stancheva@gmail.com (**Десислава Станчева**).

STRUCTURA

Д-р Кичка Тонева
Стоматолог

София
Зона Б19, бл.11-12
ул. Перник 176, вх. А
тел: 0887604772

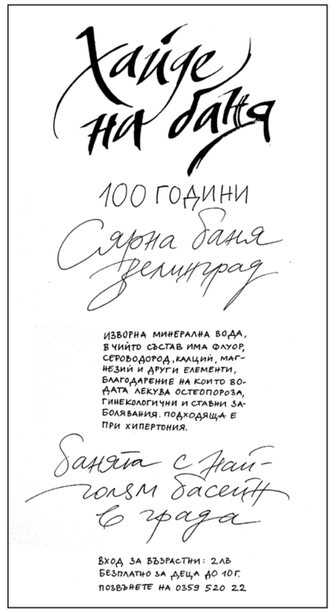

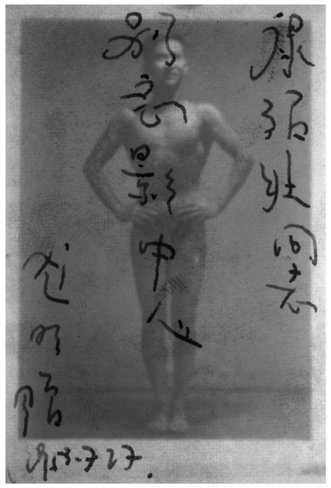

APPLY NOW FOR A TOURIST VISA TO SEMBODJA.

Are you sick and tired of trips to the same old geographical places? Do existing countries annoy you? Can't wait for Mars to be colonised?

For more info contact us at +359888267890.

HAVE YOU SEEN ALIENS?

SEND YOUR STORIES TO
kosmodrum.retro.space@gmail.com

LIRA CONSULT
CONSTRUCTION CONTROL
liraconsult.com

РЕШЕНИЕ ЗА ВАШИЯ СТРОЕЖ!
THE RIGHT SOLUTION FOR YOUR CONSTRUCTION!

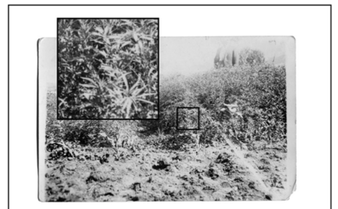

IF SOMEBODY HAS INFORMATION ABOUT THIS PLANT,

PLEASE CONTACT ME AT +359887001853
OR: RADOSTINSEDEVCHEV@GMAIL.COM.

K! socmus.com

СЪВРЕМЕННЕНА ХУДОЖНИЧКА ви кани да се включите в творчески проект с личен разговор по Zoom, на тема "Какво се случи и какво предстои ..." Разговорите ще послужат като вдъхновение за създаването на серия от графики чрез техниката суха игла.
☎ +359877632808

•

A CONTEMPORARY ARTIST invites you to join an art project through a personal conversation on Zoom on the topic of "What Happened and What Lies Before Us..." The conversations will serve as inspiration to create a series of drypoint drawings.
☎ +359877632808

МЛАД МЪЖ, на 39, търси мъдрец за съвет в Щутгарт. Издръжа трябва да има семейство и време. Правилно отношение в съчетание с глас са за предпочитане. Моля, свържете се с Павел на pj44@wp.pl.

•

A YOUNG MAN, 39, looks for a sage in Stuttgart to ask for advice. The looked-for person should have family and time. Attitude coupled with voice would be beneficial. Please email Pawel at pj44@wp.pl

ПРОФЕСИОНАЛЕН ШОФЬОР ПРЕДЛАГА ПРЕВОЗ НА ПЪТНИЦИ
до всички градове в страната и чужбина, дори при коронавирус и при затворени граници.

МЛАДЕН МЛАДЕНОВ
ТЕЛ: +359 876 042 051
E-MAIL: MMLADENOV1981@GMAIL.COM

ПАЗЕТЕ СЕ ОТ ЛОШИТЕ ВЪЛЦИ!

НЕОПИТЕН СЦЕНАРИСТ търси опит. • AN INEXPERIENCED script writer looking for experience.
☎ +359885227849

ИЗКУПУВАМ употребявани и неупотребявани ленти за фотоапарати!
☎ +359885830075, Тишо, imaginaryarchive@gmail.com

•

I BUY photo film rolls, used and unused!
☎ +359885830075, Tisho, imaginaryarchive@gmail.com

EXPERIMENTAL DANCE AND MOVEMENT RESEARCH LABORATORY IS TRACING FOR PARTICIPANTS/ COLLABORATORS/ SPACE

Free dance • Somatics • Self-therapy • Personal dance • No shame • No authorities • Real Imaginary • Rehab • Visual moves

somatic_lab@protonmail.com

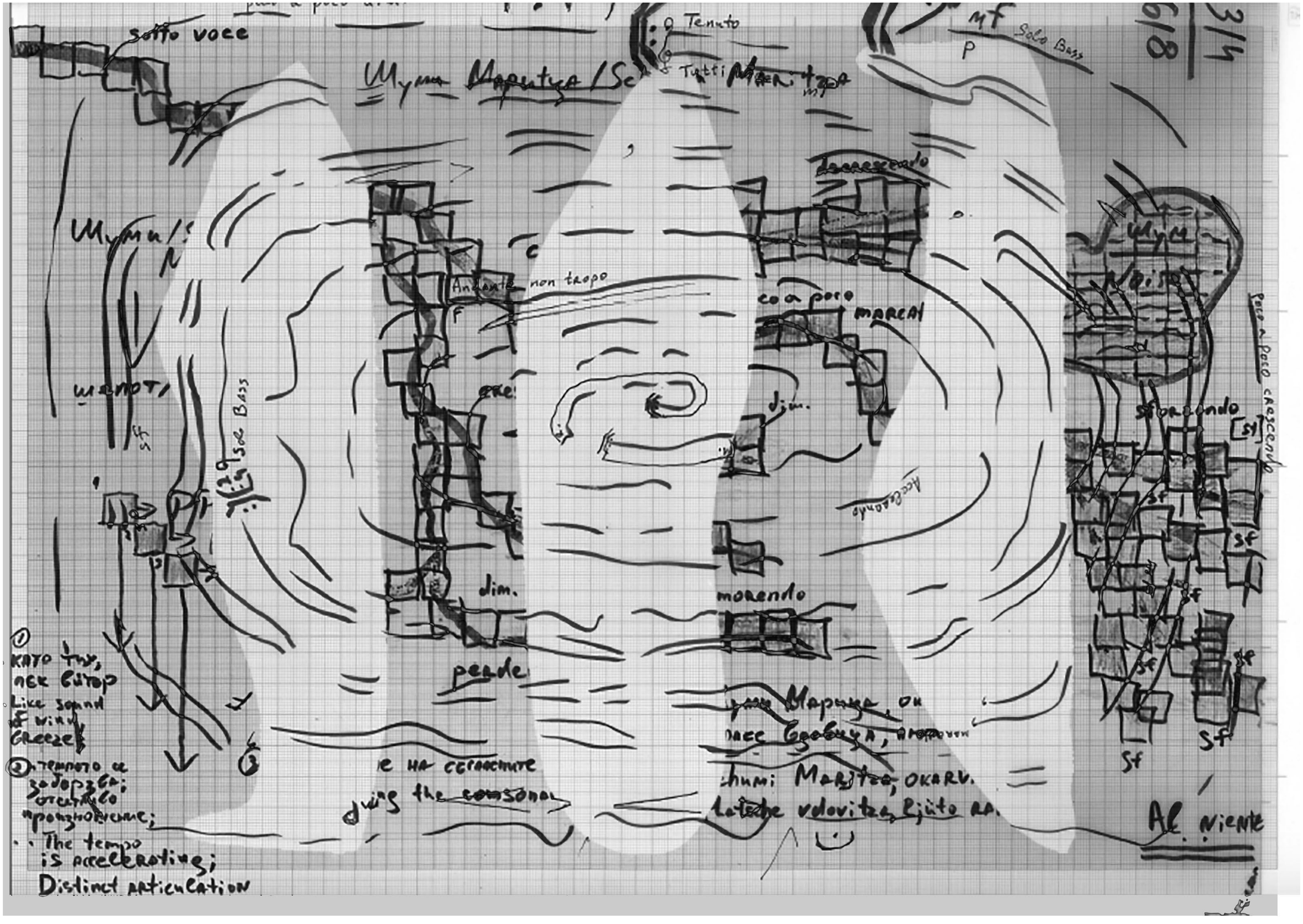
sotto voce
Tenuto
Tutti
mf
Solo Bass
p
Andante non troppo
F
dim.
morendo
accelerando
poco a poco crescendo
sforzando
sf
Al niente
Like sound of wind breeze
The tempo is accelerating;
Distinct articulation

Изкуство и политика

Проект на Гьоте-институт България

галерия „Структура“

МАРИНА ЛУДЕМАН

Пандемията от коронавирус повдигна фундаментални въпроси, които особено силно засягат културния сектор. Най-неочаквано навсякъде започна да се обсъжда въпросът за „системната релевантност“ на изкуството и културата. В допълнение, през втората половина на 2020 г. хиляди българи излизаха на улицата всяка вечер с искания за промяна в политиката. Каква роля играе изкуството в тези размирни времена и каква роля ще играе в бъдеще?

Когато за първи път разговаряхме с Лъчезар Бояджиев за възможността да се организира уъркшоп на тема „Изкуство и политика“, нямаше как да предвидим нито пандемията, нито демонстрациите в България. Поводът беше изложба в галерия „Структура“, планирана от Мария Василева, на която да се покажат произведения от колекцията на ifa – Institut für Auslandsbeziehungen.

Изложбата на тема „Изкуство и политика – конфронтации и съжителства“ поглежда към 20-те години на 20-ти век, когато Ото Дикс създава тревожни образи от ада на Първата световна война в цикъла си от оформи „Войната“. Мария Василева представи тези произведения редом до творби на Ханна Хьох, Гюнтер Юкер, Йозеф Бойс и Герхард Рихтер, както и нова работа на българския художник Антони Райжеков. По този начин тя направи своеобразен времеви мост, свързващ последните сто години, през които самият образ на политически ангажирания художник значително се измени. Представата за артиста, който прекрачва границите на автономията си за сметка на политиката, който поставя под въпрос границите между изкуство и живот, днес изглежда странно наивна и анахронистична. Художниците днес не се интересуват толкова от политика, колкото от, както Лъчезар Бояджиев казва, политики.

Пандемична звукова карта, 2020, интерактивна звукова инсталация, Антони Райжеков, галерия „Структура“

Изкуството е толкова важно и незаменимо в обществото, защото е място, където можем да размишляваме върху себе си извън обращението на стоки и ценности и където изобщо могат да възникнат идеи за обществени алтернативи. Креативност, въображение, динамика и силната субективна позиция – всичко това някога белег на артистичната продукция, днес се е прехвърлило в областта на „творческите индустрии“. Утопията и революционните футуристични концепции вече ги няма в изкуството. Какво означава това за обществото? В какво общество искаме да живеем? И каква е ролята на изкуството в този контекст?

Тези въпроси бяха в основата на поредицата събития в рамките на проекта „Изкуство и политика“, който Гьоте-институт България организира през 2020 г. Благодарим на Вибке Трунк, Войн де Войн, Бояна Кунст, Боян Манчев и Катрин Никълс за приноса им. Специално бихме искали да благодарим на художниците и кураторите, които дискутираха по тези проблеми по време на двумесечния уъркшоп, ръководен от Лъчезар Бояджиев и по-специално на Антония Димитрова, Харита Асумани, Радостин Седевчев, Никола Михов, Ина Валентинова, Яна Линева, София Грънчарова, Миряна Тодорова, Галина Димитрова-Димова, Бояна Джикова, Антони Райжеков, Павел Найденов и Красимира Буцева. Настоящият вестник е резултат от тази дейност, но не и окончателен отговор на всички тези въпроси. Те ще продължат да ни занимават и в бъдеще.■

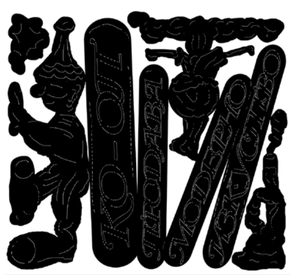

KO-OP
GALLERY & CO-WORKING
QNKO SAKAZOV 17, SOFIA
KO-OP.BG

ОТКРОВЕНИЯ ОТ КАРТИНИ НА ВЪОБРАЖЕНИЕ

Какво ви говорят аурите на изображенията?

Отговори

За да разберете кой е вашият личностен тип, пребройте колко пъти сте избрали всеки отговор; буквата, която сте избрали най-много пъти, отразява вашия основен тип, а буквата на второ място – второстепенния.

A. Камала
B. Даяна
C. Гейтс
D. Дилан
E. Клинтън
F. Тереза
G. Джулиани

1/ ДЖУЛИАНИ:

Джулиани са известни с това, че са прилежни и трудолюбиви. Те са идеалисти, които възприемат на света от гледна точка на това, което той би могъл да бъде и следователно работят неуморно, за да усъвършенстват средата си. Те са мотивирани от необходимостта да бъдат съвършени и се движат от почтеност, морал и етика. Джулиани са в триадата на гнева, но го потискат, защото не вярват, че е добра идея да го изразят.

Идеи за самопомощ
водене на дневник • поддържане на рутина и съставяне на ежедневни списъци със задачи / водене на политическа кампания

Предизборна или **избирателна кампания** се наричат организираните публицистични и комуникативни оптити на отделни кандидати или кандидатстващи организации да информират и мобилизират онази част от населението, имаща право на глас на парламентарни, местни или други избори, да гласуват за тях. Това се случва в определена фаза преди изборната гама, по време на която се наблюдава концентрирана реклама. Предизборните кампании са характеристични за конкуренция между партиите в една демокрация.

2/ ТЕРЕЗА:

Тереза са топли и емпатични. Мотивирани са от желанието другите да имат нужда от тях и вярват, че са обичани заради това, че са мили и че помагат на останалите. Търсят всеобщото възхищение, така забравяйки своите собствени нужди.

Идеи за самопомощ
придържайте се към рутинна грижа за кожата • спокойни моменти със свещи, нежна музика и добра книга / гладна стачка

Гладна стачка – крайна стачка, която се практикува от крайно отчаяни работнически групи.

3/ КЛИНТЪН:

Клинтън са известни с това, че са адаптивни и ориентирани към постиженията. Те са мотивирани от необходимостта да намерят стойността си в тяхната производителност. Те не се занимават само с успеха (макар че това често е от значение), а и с имиджа или външния вид: те имат способността да се променят и адаптират към всяка среда. Клинтън могат да имат връзка с всеки, с когото се сблъскват, но често им е по-трудно да разберат собствената си идентичност.

Идеи за самопомощ
Наслаждавайте се на сутрешното кафе на предната веранда • живейте за момента / лобиране

Лобизмът е характерна съвременна дейност на неформален натиск в полза на конкретно политическо решение.

4/ ДИЛЪН:

Дилън са известни с това, че са задълбочени и многопластови. Те са мотивирани от необходимостта да извървят пътя на сърцето си, стремейки се през целия живот към достигане на истинското си Аз. Дилън разполагат с невероятно въображение и са свикнали да изследват дълбините на своето емоционално царство. Фрустрирани са, че светът не достига потенциалните си екстравагантност и богатство.

Идеи за самопомощ
разходки при изгрев слънце • осъзнаване във физическия свят / протестни песни

A **protest song** is a song that is associated with a movement for social change and hence part of the broader category of *topical* songs (or songs connected to current events). It may be folk, classical, or commercial in genre.

5/ ГЕЙТС:

Гейтс са известни с това, че са наблюдателни и проницателни. Те са мотивирани от необходимостта да бъдат компетентни и самостоятелни, понякога с цената на снижаване на своите нужди и желания. Гейтс използват безкрайното преследване на знанието като щит срещу страха и безпокойството. Гейтс започват деня си с пресметнато количество енергия и пестят ограничените си ресурси, за да избегнат изтощаване.

Идеи за самопомощ
редене на пъзели • почистване и организиране на пространството вкъщи / пропаганда

Пропагандата е вид послание, целящо да въздейства на мнението или поведението на хората във връзка с някаква кауза или позиция, която облагодетелства дадена група или личност. Често вместо безпристрастни и доказани факти, пропагандата може да представи съзнателно манипулирана информация с цел заблуда на обществото. Когато посланието, което трябва да се втълпи на хората, има опасност да не се хареса на обществеността, то трябва да бъде предложено по такъв начин, че да въздейства и да бъде прието. Макар че в началото думата има неутрален характер, с течение на времето добива негативен смисъл.

6/ ДАЯНА:

Даяна са известни с отговорността си и ангажираността си към общността. Движеща сила при тях е нуждата да намерят сигурност в света. Дълбоко отдадени на близките си, те са много лоялни. Даяна имат репутацията на тревожни личности, защото вербализират притесненията си – често това се прочита като песимизъм, но за тях е обективност.

Идеи за самопомощ
дълбоки вдишвания, медитация и молитва, гледане на залеза / grassroots movement:

A **grassroots** movement is one which uses the people in a given district, region, or community as the basis for a political or economic movement.[1] Grassroots movements and organizations use collective action from the local level to effect change at the local, regional, national, or international level. Grassroots movements are associated with bottom-up, rather than top-down decision making, and are sometimes considered more natural or spontaneous than more traditional power structures.[2]

7/ КАМАЛА:

Камала са известни като силни и динамични. Мотивацията им е нуждата да се защитават и да избягват проява на слабост. Камала имат добро разбиране за собствената си интуиция и често разчитат на нея да ги води през живота. Поддръжници на истината, държат много на справедливостта и винаги ще се застъпят за слабите. Настоятелността им често погрешно е приемана като гняв, но всъщност са мили и чувствителни когато ги опознаете.

Идеи за самопомощ
epsom salt baths • staying attentive to what can be controlled, letting go of the rest / direct action

Direct action originated as a political activist term for economic and political acts in which the actors use their power (e.g. economic or physical) to directly reach certain goals of interest; in contrast to those actions that appeal to others (e.g. authorities); by, for example, revealing an existing problem, using physical violence, highlighting an alternative, or demonstrating a possible solution.

---

* Личностни типове и съвети, предоставени от мощни и проницателни онлайн платформи, осъществили успешното профилиране на повече от 50 исторически фигури от международната политическа сцена. Заглавията на профилите тук са взети от гореспоменатите списъци с хора, класифицирани в точно тези категории. Определенията на видовете активизъм са взети от Уикипедия, свободната енциклопедия, по отделно от българската и английската версия, а в случаите, в които превод на български не съществува – оправяйте се.

Как да си направите собствена изложба

Инструкции

Този вестник се състои от 24 страници. Разгънати те представляват двустранни постери, които можете да подредите в изложба по свой избор. За да постигнете оптимален резултат, препоръчваме да се снабдите с два екземпляра от вестника!

ПОСТЕР 3 (ЛЯВО)

Миряна Тодорова, *Семейно дърво*, 2021, маркер върху хартия, 42x29.7cm

Кое прави художника художник? Дали необяснимият артистичен гений, дали семейството, околната среда, образованието; обществото, класата или е просто късмет? В творбата си „Семейно дърво“ Тодорова изследва кои са жените, формирали я като художничка. Резултатът е интимен размисъл, който се превръща в критично изявление на български художник-емигрант върху състоянието на съвременното изкуство у нас днес. Защо всички (освен едно) имена на картата за на не-български влияния, преподаватели, колеги и приятели? И къде е домът на художника – мястото, с което е свързан като личност или като артист?

ПОСТЕР 3 (ДЯСНО)

София Грънчарова, *Пет бюти съвета за по-добро селфи от протестите*, 2021

2020 г. се оказа не само годината на COVID-19 в България, но и годината на най-масовите антиправителствени протести през новото десетилетие. Хиляди българи, много от които пристигнаха от чужбина, за да участват, протестираха срещу корупцията. Проправителствените медии и интернетните тролове пренебрегваха и осмиваха протестите, като твърдяха, че те били само „на умните и красивите“, но не и масови. Като протестърка на първа линия и експерт по красотата София Грънчарова работи с това ново понятие за физическа красота като основен белег на демокрацията и предлага своите бюти съвети за младите изтощени хора, насочили се към властта в най-бедната и корумпирана страна в ЕС.

ПОСТЕР 4

Галина Димитрова-Димова и Харита Асумани, *Питай мен!*, автоинтервю, 2021

В наши дни имаме възможност да изразяваме и най-развинтените си мнения в социалните мрежи, без никой да ни пита или да ни моли. А не са ли именно задаването на въпроси и зачитането на интересите на другия в основата на един разговор? Кураторката Галина Димитрова-Димова и художничката Харита Асумани преоткриват изкуството на разговора, като правят автоинтервю, в което разискват изкуството и политиката.

ПОСТЕР 5

Красимира Буцева и Радостин Седевчев, *Цензурата губи и се губи*, 2021

Това е разговор между Красимира Буцева и Радостин Седевчев – и двамата художници, занимаващи се със забравеното и спомнянето. Разговорът се разгръща в периода от 1918 до 1958 г. и между: а) цензурирана пощенска картичка, изпратена от един войник до друг в края на Първата световна война, и б) операция „Гръм“ на българската Държавна сигурност за арестуване на младежи заради начина, по който се обличат. От военните, цензурирали цинични смешки, разменени между приятели, до ДС, арестували и пратили в затвора младежи заради модно палто – това е диалог през времето и политическите системи за абсурдитет на властта и цензурата. Това е също и разговор за политиките от миналото и как те са в основата на днешния политически живот. Помните ли какво казваше Оруел за контрола над миналото?

ПОСТЕР 6

Антония Димитрова и Бояна Джикова, *Откровение от картини на въображение*, 2021

Емоционалната манипулация е един от най-великите инструменти на политическата пропаганда: евтин, безопасен, а и не оставя въглероден отпечатък. Художничката Антония Димитрова и кураторката Бояна Джикова съчетават психоаналитични подходи: от фройдисткото разбиране на подсъзнателното до теста на Роршах, като ги изпробват върху съвременната политика. Читателите сега могат да изследват своите (не) съзнателни политически убеждения и интимни желания чрез прост тест. Ключът към този тест можете да откриете на стр. 15.

ПОСТЕР 7

Антони Райжеков и Райна Тенева, *Карта на неслучилото се изкуство*, 2021

Изкуството може да е политическо дори когато го няма. Художниците Антони Райжеков и Райна Тенева се занимават с неслучило се изкуство (или „dud art“) – нов термин, който те създават, за да опишат изкуство, което (още) не се е осъществило или не е успяло да се случи. Тяхната „Карта на неслучилото се изкуство” представя резултатите от анкета сред авторите на този вестник за причините конкретна идея за арт проект в крайна сметка да не се осъществи. Разсъждавайки върху широк обхват от причини – от неадекватна културна политика до липсата на време, енергия или средства, Райжеков и Тенева отварят въпроса за условията на художествен труд и това какво е необходимо, за да се случи изкуството.

ПОСТЕР 8

Никола Михов и Яна Линева, *Hallo.bg*, 2021

Художниците Никола Михов и Яна Линева апроприират традиционния вестникарски принцип за малки обяви (както и графичното оформление на добре познат български вестник), за да съберат дарения за Фреди Беняамин, собственик на ресторант „Ашурбанипал“ в София и за Линда Ауанис, основателка на Съвета на бежанките в България, чийто дом изгоря през декември 2020 г. Те събраха повече от 2,000 лева от над 20 рекламодатели. Но Hallo.bg постига много повече. Проектът поставя под въпрос понятието за общност, изкуство и реклама, а и самият формат на този вестник като „продава“ неговото пространство и отваря за много по-голяма група от участници. Всички рекламодатели сами разработиха своите съобщения и изображения (били те истински или не), което прави Hallo.bg и чудесен пример за партиципативно изкуство.

ПОСТЕР 9

Ина Валентинова и Павел Найденов, *Лесна кройка за пантофки + направи-си-сам национален химн*, 2021

Работата на Ина Валентинова и Павел Найденов се състои от една страна от кройка на пантофка, за която идеята идва от Р. и Н. от бежанските лагери в София и Харманли, съдействат на авторите да проучат значението на афганистанските женски списания. От друга страна, кройката съдържа и откъс от собственоръчно направена музикална партитура за нов фикционален национален химн „Шуми Марица“. Проектът създава аудио-визуална и партиципативна среда за размисъл нас понятията за идентичност и как тя се конструира, манипулира, накърнява или контролира от политическата власт. Моля, сканирайте QR-кода или посетете сайта ipdiypolitics.wordpress.com, за да намерите инструкциите, повече информация за проекта и да чуете музикалното произведение!

ИЗКУСТВО И ПОЛИТИКА

МАНИФЕСТ

1. Всичко е политика и политиката е всичко, стига да искаш.

2. Съзнателно избираме да бъдем политични или не.

3. „Политическо“ тук означава: това да работиш политически в изкуството; означава да имаш съзнание за собствената си позиция и активно да я изразяваш или изрично да я назоваваш в практиката си като средство за само-позициониране по отношение на структурите на властта.

4. Политически осъзнатото изкуство е платформа, от която да се навигира и предоговаря публичната сфера, както за артистите, така и за публиките.

5. Артистите задават ред въпроси за обществото и историята, условията на живот и работа, градската и природната среда, конституционните и човешките права и много, много други – естетика, етика, пространство, звук, визуалното, екология. И всичко това е политическо.

6. Вплитането на изкуство и политика е процес на задаване на въпроси, който стига лимита на това какво казва законът и/или „етикетът“ на политическата коректност, която изисква днешният ден. В този процес постоянно се разширява обхватът на онова, „което не е забранено“.

7. Това да бъдем свободни от императива да бъдем „политични“ в нашата артистична практика е най-големият ни политически жест като артисти от Източна Европа без значение от кое поколение сме.

8. Да си политичен означава да си критичен към властта, контрола и авторитетите, да си чувствителен към несправедливостта. Защото: политическото изкуство не е борба за власт; то е борба за хората и дори не толкова за техните човешки права, но за тяхното качество на живот. Обикновено тези въпроси се неглижират и трябва да бъдат ъпгрейднати, ъпдейтнати и предоговорени!

9. Политическата художествена практика може да включва стратегии и средства за предлагане на спекулативна реалност, където определени етически въпроси се обсъждат, докато естетическият аспект се занимава главно с комуникацията с публиката.

10. Политическата творба не се съсредоточава само върху събитийност, а се състои от ежедневните борби и радости като фундамент на съвременността.

TO DO LIST

- INITIATE
- ACT
- CONSTRUCT
- PROVOKE
- SEEK THE SUDDEN
- CREATE NEW SYSTEMS
- TRANSFORM BODIES
- REACT UPON SITUATIONS
- DISPERSE THINGS
- DISSECT FORMULAS
- SEEK LIMITS TO EXPAND
- COMPLETE THE TRANSITION
- WORK BETWEEN CONCRETE AND ABSTRACT
- CREATE SITUATIONS THAT OTHERS CAN GET IN
- SLOW DOWN TIME
- SPEED UP SPACE
- EXPLORE THE OVERLAP
- THINK OF MOBILITY
- THINK OF WHAT CAN BE THE EXTENSION OR THE COLLABORATION
- ACTIVATE PUBLIC SPACE
- ESTABLISH CONNECTIONS BETWEEN BODIES AND STRUCTURES
- EXPAND AND COLLAPSE FORMS
- PROVIDE MORE SPACE FOR FAILURE
- CREATE MOVABLE ARCHITECTURE
- STIR THINGS

#KEYWORDS

CONFLICT
CLUSTER
HYBRID
RUIN
INTERSECTION
GATHERING
VULNERABILITY
NOISE
ANXIETY
DISTORTION
COLLAPSE
STRUGGLE
MOVEMENT
TIME.
TRANSITION
TEMPORARY
DOUBT
DISPLACEMENT
FAILURE
MOBILE
MORE MOBILE
EDGE
INSTABILITY
ENCOUNTER
EXPANSION
PARTICLE

#todolist #keywords, 2021, маркер върху хартия, 49x29.7cm

Всички средства, събрани от Hallo.bg (стр. 1, 2, 8, 16, 17, 23, 24) са част от дарителската кампания за Фреди Бенямин и Линда Ауанис по инициатива на колектива „Мулти Култи“. Hallo.bg благодари на всички приятели, артисти и организации, които се включиха в рекламната кампания: Агнеса Линева, Алесандра Костова, Антония Димитрова, Андреа Попйорданова, Антония Белухова, Борис Димитров, Братан Братанов, Български визуален архив, Bulgarian Photography Now, Космодрум, Деница Тотева, Десислава Станчева, Димитър Димитров, Димо Йорданов, Елица Джуренова, Елизабета Зайкова, Glow, Ирина Дечева, Жени Дечева, Жан-Мари Дона, Кичка Тонева-Тотева, Кокимото, Ко-оп, Красимира Буцева, Лазар Иванов, Мартин Ангелов, Мария Вълкова, Милен Радев, Младен Младенов, Никол Дечева, Николай Божинов, Николай Дечев, Pawel Jankiewicz, Петя Георгиева, Пук!, Радомира Младенова, Радостин Седевчев, Ракета ракия бар, Соцмуз, Стефан Атанасов, галерия Структура, Светла Стоянова, Тихомир Стоянов, Тома Сован, Ясмина Димитрова.

Илюстрация на корицата: Мария Налбантова
Издател: Марина Лудеман
Главен редактор: Лъчезар Бояджиев
Редактор: Стефка Цанева
Превод: Милкана Делер, Мартин Петров
Графичен дизайн: Студио Пункт
Тираж: 400
Печат: Алианс Принт София

GOETHE INSTITUT
ifa Institut für Auslandsbeziehungen
STRUCTURA